

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap, 1908. január 5.

4. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Új Wurzer ház). I. em.

TELEFON 920. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos postai sorja 40 fillér.

Az orvosi kötelesség.

Regényeket lehetne írni az orvosi önfeláldozásáról. Viszont rémregényeket azokról az esetekről, amiket az orvosi lelkiismeretlenségek okoztak már eddig. Fiume ez esetek között egy középső helyet foglal el, mert benne az orvosi önfeláldozás még nem igen alkotott meséket, viszont rémregényeket sem szült. Itt, természetesen, előre kell bocsájtanunk, hogy a következő szavaink nem vonatkozhatnak a tiszteltreméltó kar minden egyes tagjára. Kivétel mindenütt találhatók, de hangoztatnunk kell, hogy a fiumei orvosok egy része — akinek nem inge, ne vegye magára — az éjszakai álmát nem igen hagyja megzavartatni. Számítatlan panaszt kaptunk mi már ebben a kérdésben s nekünk mindannyiszor le kellett magunkban küzdeni a felháborodást, nehogy megáradjunk egy orvosi diplomát, amelyhez nemcsak az orvos, hanem a családjának a sorsa is hozzáfűződik. Szeretnők azonban azt, ha az urak egy bizonyos tulkényelmes része is így gondolkodna azok családjáról, akik éjnek idején kopogtattnak be ajtajukon, ahol vagy azt a feleletet kapják, hogy az orvos ur nincs otthon, vagy a legkerekebben kijelentik nekik, hogy *nem köteles* az orvos éjszaka idején ágyából kiszállani.

Hangsúlyozzuk, ezek a kifogások csupán egyes orvosokra szólnak, s hogy az eseteket külön-külön nem vesszük számon, botrányt csapva a különben rendkívül fontos dologban, azt csak a fiumei orvosi kar iránti való tiszteletünk miatt tesszük, amelyet a dolog épp oly kínosan érinthetne, mint a szóban forgó orvost. Hanem igenis, ennek a karnak a figyelmét hívjuk fel arra, hogy testületileg hason oda, hogy ilyen esetek ne merüljenek fel, amelyek az egész orvosi karra nézve sérelmet képeznek. A sajtónak, amely lelkiismeretesen akarja felfogni hivatását nem az a feladata, hogy a legelső s még kisebb esetek miatt is lármát csapjon, egy bajból százat okozva, hanem, hogy megtegye figyelmeztetését előbb s ha ez nem segít, nyuljon az erősebb, hogy stilszerűek legyünk, orvosi szerhez. Ezzel pedig csupán annyit akarunk mondani, hogy mi sem sokáig szorítkozhatunk a figyelmeztetés e gyöngébb neméhez, hanem amint ujjabb és ujjabb panaszokat kapunk az orvosi lelkiismeretesség átomkorságáról, bármennyire is rosszszul esnek az nekünk, erélyesebb *vadakkal* leszünk kénytelenek előállani.

Szólván az orvosi kötelességről, említést teszünk a fiumei mentőállomás kérdéséről is. Arról a statisztikáról persze, amit ez a mentőállomás (amelyet mi ezennel mentőbaraknak nevezünk el minden különösebb engedelem

nélkül) bocsájtott ki nem beszélünk. Az kissé hiányos, vagy nevetséges. Ugyanis, nem igen beszél arról, hogy hány esetben volt a működése *eredményes*? Hogy ide-oda lótot-futott, az még nem elég az üdvösséghez, de mennyiszor *mentett*, a szó legszorosabb értelmében, amennyiben a neve is mentőállomásról beszél. Nem hisszük el, hogy nagyon sok sikeres mentési művelettel dicsekedhetnék. Ennek pedig a következő okai vannak:

Főlszerelése oly hiányos, gyatra, hogy ezek segélyével az embermentés teljesen lehetetlen. Nagyobb szerencsétlenségek esetén pedig éppenséggel haszontalanná válnék. Kocsija, lova, automobilja nincs, jóllehet mindezzel bírnia kellene. Ez az egyik fő baja. A másik pedig a következő. Volt alkalmunk nekünk más városban is tanulmányozni mentőintézményeket, de sehol sem láttuk még azt, hogy egy-egy nagyobb szerencsétlenséget a mentőágy-hordozók (itt csupán mentőágyak vannak a kocsik helyett) *orvos nélkül menjenek a balesetek színhelyére*. Sőt, ezt az állítástunkat pedig mindennél jobban tudjuk bizonyítani, orvos még a mentőállomáson sincs mindig. Az egyetlen mentőállomásunk tehát hordárokra van bízva, ami éppenséggel nem nagyon megnyugtató gondolat.

Ennél a pontnál azonban már nem az orvosi, hanem a hatósági kötelességről kellene szólnunk. Ilyenek azonban nem léteznek, kár is rájuk a szót vesztegetni.

Irka-firka

amelyben szó leszén Fiuméről, Monacoról és az újságírókról.

Ha nem is az autonómpártból, de legalább is autentikus forrásból cred az a hír, amelyet, ha külön közleményben adnók közre, a következő címmel látjuk el: *Fiume, Monaco és az újságírók*. S tartalma is határozottan érdeklődésre tarthatna számot.

Mert nem jelentéktlenebb dologról van szó, mint arról, hogy a corpus separatum legyen és az újságírókat közönségek ki innen, úgy, mint az olasz zurnalistákat, akik a modernizmus érdekében mártják tollukat a méregtelen tintába.

A dolgot talán komolyan is vehetnők, mert ilyen jóindulatról már volt alkalmuk a fiumei újságíróknak meggyőződés: szerezni. De még komolyabban vehetnők a dolgot annál is inkább, mivel az eszme, állítólag nem tréfa, hanem egy a városi közéletben szereplő autonomista férfiúé. S most elmondhatjuk, hogy milyen okból említettük az eszmét Fiume, Monaco és az újságírók címen.

Monaco tudvalevőleg közársaság, amelyet Olaszország minden percben elnyelhetne, amikor neki jól esik. De nem bántja, mert szereti ezt a gyöngé, kedves gyermekét, amely

hálával is viseltetik az ő irányában. S hogy ez a hálája nemcsak szóban nyilvánul meg, bizonyítja legutóbbi tette, amelylyel az olasz újságírók egyesületének alapját sok-sok ezer lírával szaporította.

Ez már a szeretett őszintébb megnyilvánulása. Mert az ellenségünknek mondhatunk szépet, jót, de az ellenségünknek pénzt nem adunk. Ez szent igazság. Épp oly bizonyos, amint a japán-orozz háboru alatt az orosz cár nem csapta volna zálogba ragyogó gyémántjait, hogy a Mikádónak kedveskedjék. S hogy a tárgynál maradjunk, hát hozzátéhetjük, hogy Monaco se adott volna pénzt az olasz zurnalisták egyesületének, ha nem érzett volna iránta gyöngyéd szeretetet.

Most peddig nézzük Fiumét s itt az autonóm férfiura hivatkozunk. Ez az autonóm férfiur azt szeretné, hogy Fiume ne legyen Magyarország corpus separatum, hanem *republika*, amely Magyarország támogatása mellett boldogul. Hogy Fiume válasszon magának kormányzót, vagy köztársasági elnököt, s annak székébe mindenkor a nép fiát ültesse. Az elnöki széket, tekintve, hogy a fiumei „gente” szeret választani, sem tiz, sem hat, sem három, hanem egy esztendőre töltsék be, mert így módjában van a megelégedettségének, vagy elégedettségének gyakrabban kifejezést adni. A köztársasági törvényeket a mai jogügyi bizottság Bellen dr. elnöklésével végeznék, de tekintve, hogy Fiume nem hajlandó Horvátországgal szemben a béke olajját börtöngatni, meghívható volna Supilo Ferenc is, aki mint a „Novi List” című horvát lap szerkesztője, állítólag, magyar képviselő és újságírók véleménye szerint inkább Olaszországhoz, mint Horvátországhoz húz.

Az autonóm férfiur ilyen alapon azt is megállapította, hogy Fiume, lévén azontul köztársaság, innen kiközösítendőek volnának a magyar sajtó képviselői, valamint a Voce del Popolo főszerkesztője, aki egyben Fiume képviselője, mert elég merész volt azt a merényletet elkövetni Fiume ellen, hogy a magyar nyelvet megtanulta s ezek után magyar maestrok előtt azt merte kijelenteni, hogy magyarosítani marhaság. Az ilyen következtetésért lakolni kell, de tekintve, hogy régi hazája nem Fiume volt, hanem a csodás vidék: Friul, elrendelendő volna, hogy oda száműzessék. Aztán rendet kellene teremteni. A rendőrségnek új ruhát, jobb fizetést adnának, az utcaseprők boldogabban söpörnék az utcákat, tisztábbra, mint a zenggi bóra, a magasabb bér fejében, a katonaság a nostra gente ifju utcai hőseiből kerüene ki, akiknek csak az volna megengedve, hogy a horvátokat üssék, amint jól esik s olykor a horvát cégtáblákat tüzzek ki célpontjuknak. Az autonóm férfiur még sok mindent részletezett, de egyszerre *főlébredt*. Az autonómkávénázban találta magát az új esztendő hajnalán egy márvány asztalnál, ahol az újév alkalmából többet talált szoppintani a — vodicából.

(f. o.)

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hírlapelasító üzletben, Vincenzo de Domini-utca. — Az Ivancich-féle hírlapelasító üzletben. — A m. kir. dohánynagyüzsdében, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likörüzetében, Deak Corso. — Trbojevic G. papirkereskedésében Via del Molo. Barbis Gio. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban.

UJDONSÁGOK.

Lapunk legközelebbi száma **Vizkeszt-ünnepe** miatt, kedden délután jelenik meg.

— **Szélvihar a tenger melléken.** Az új esztendő, aig hogy beköszöntött, máris meglepetést hozott részünkre. Az enyhe idő helyett, metsző hideg van. Fúj a bőra, s az utcákon csak siető, téli bundába öltözött embereket látni, akik ugyancsak futnak a metsző, hideg szél elől. A hideg a kikötői munkálatokat is késlelteti, mert a fagypontra alatti hőmérsékletben a munkások *nem tudnak*, vagy olyan *lassan* dolgoznak, hogy a hajók inkább beszüntették a rakodási munkát. A hideg időjárás zavart idézett elő a hajómenetrendben is. A parti hajók különösen nagyobb késéssel érkeznek és indulnak. A nagy szélvihar több szerencsétlenségnek is volt okozója. Így Triesztben, mint onnan nekünk jelentik, három nap alatt kilenc szerencsétlenség történt, az egyik ezek közül halálos volt. Egy *Rizzi* nevű révkalauz szolgálat közben a tengerbe veszett. Egy hetvenkét esztendősszonyt úgy földhöz vágott a bőra, hogy halálos sérüléssel szállították az ottani kórházba. Kisebb-nagyobb károkat okozott az erős szélvihar a tenger melléken is, s így Fiumében is. A „Bosnia” osztrák gőzös Meikovicból Triesztbe menet San' Eufemiánál zátonyra jutott, s csak egy másik gőzösnak a segítségével tudott a zátonyról megszabadulni, s nagyobb késéssel érkezett Triesztbe. Az Adria hajóstársaság két gőzöse Triesztben rekedt. A Magyar-horvát társaság „Volosca” gőzöse, mely tegnap este Voloscából Fiuméba ment, a Whitehead torpedógyárnak a nyílt tengeren lévő egyik kísérletező pontjába ütközött; nagyobb baj nem történt. Az esetről jelentést tettek a révkapitányságnak. A tegnap és ma Fiuméba indított tehervonatok is nagy késéssel érkeztek be a pályaudvarra. Élénk feltűnést keltett, hogy a vonatok kísérőszemélyzetének nagyobb része sapka és szolgálati lámpa nélkül tért haza, mert az erős bőra minden vigyázat ellenére is lefújta őket. A szél ereje ma meggyengült kissé, a hideg azonban nem csökkent, s ma is sok helyen lehet jeget látni.

— **A fiumei idegenforgalom.** A rendőrségnél vezetett idegenforgalmi kimutatás szerint az elmúlt 1907. esztendőben 37,026 idegen fordult meg Fiumében, míg 1906. esztendőben a kimutatás szerint csak 33,333 volt, s így az emelkedés 3693. A rendőrség kimutatása azonban nem lehet hiteles annál is inkább nem, mivel ez csupán csak a szállodákban bejelentett idegenekről szól. Sok azonban az olyan idegeneknek a száma, akik magánhelyeken laknak és nem lévén bejelentőhivatal, a rendőrség nem vett róluk tudomást. Annyi bizonyos, hogy a bejelentőhivatal az idegenforgalomról éppen háromszorosan magasabb adatot szolgáltatott volna az 1907. esztendőről.

— **A kis magyar tengerészek érkezése.** Megírtuk, hogy a Gyermekvédő Liga tíz magyar fiút helyez el a keleti tengerhajózási társaság „Turul” gőzösn. A kis magyar tengerészek tegnap reggel érkeztek meg. A pályaudvaron a hajó képviselőjében *Sprenger* Károly harmadik kapitány jelent meg, aki hazafias beszédet intézett hozzájuk. A gőzös egyelőre itt marad, s innen Triesztbe indul.

— **Az Ungaro-Croata nyugdíjintézete.** A Magyar-horvát tengerhajózási társaság alkalmazottai, mint lapunk más helyén jelentjük, mozgalmat indítottak, hogy az igazgatóság részükre nyugdíjintézetet létesítsen. A társaság nem zárkózott el az alkalmazottak korszerű kívánsága elől, mégis a nyugdíjintézet alapszabályainak megszövegezésénél néhány pontban nagyon merev álláspontot foglalt el. Az igazgatóság többek között azt kívánta, hogy az önként távozt vagy fegyelmi uton elbocsátott alkalmazottak a befizetett nyugdíjilletéért kárpótlást ne kapjan, hanem az teljes összegben a nyugdíjkapé legyen. A társaság hivatkozott e tekintetben néhány fiumei ipartelep (olajgyár, csokoládégyár stb.) hasorló intézményének rendelkezéseire, de utólag kitűnt, hogy csakis oly intézetek nyugdíjalapszabályait mutatta be, az igazgatóság, amelyek az ő álláspontját erősítették. Az alkalmazottak viszont azt kívánják, hogy a nyugdíjintézetből bármily kilepő tag

nemcsak a befizetett járulékot kapja vissza minden levonás nélkül, hanem a tagsági díj kematos kamatját is. Az alapszabálytervezet tervezet tárgyalásán megjelent *Rödiger* mint osztálytanácsos, a társaság kormánybiztosa a tengerészeti hatóság képviselőjében, akinek sikerült mindkét félt meggyőzni álláspontjuk helytelenségéről, s e tekintetben méltányos egyezséget hozott létre. Végül úgy a társaság, mint az alkalmazottak képviselői megegyeztek abban, hogy minden, a tárgyalás közben felmerülő vitás ügyre nevezve alaveik magukat a tengerészeti hatóság, mint közösen kijelölt választott bíróság ítéletének. Az alapszabálytervezet már előrehaladt állapotban van, s így nincs kizárva, hogy a belügyminiszeri jóváhagyás után a nyugdíjintézet még az év első felében megalkalul.

— **A gyorsírás iránt érdeklődőknek.** A „Fiumei Gyorsíró Kör” ideiglenesen megalkalult, addig is míg az alapszabályok miniszterileg jóváhagyatnak, az ideiglenes elnök *Kovács* Tódor, tisztelettel meghívja a gyorsírás iránt érdeklődő hölgyeket és urakat, hogy e hó 5-én, délután 3 órakor a Kereskedők és Iparosok egyesületének (Palazzo Modello) helyiségében egy rövid értekezletre megjelenni szíveskedjenek. Az értekezlet célja a gyorsírási tanfolyam megnyitásának a megbeszélése. Az értekezleten a tagokon kívül nem tagokat is szívesen látnak.

— **Máv. Altiszti kör mulatsága.** A fiumei Máv. Altiszi kör ez idei táncestélyei e hó 18-án a Corsia Deák szálló összes termeiben jó cigányzene mellett tartja meg. A fiumei Máv. Altiszi kör táncestélye iránt nagy érdeklődés nyilvánul, amit legjobban bizonyít, hogy a táncestélyen való részvételüket már eddig is számosan bejelentették. A táncestély sikere érdekében buzgólkodó rendezőség enyvedetlen fáradozása, valamint a kör eddig fényesen sikerült, kedélyes és fesztelen táncestélyei is elég garanciát nyújtanak egyenként arra nézve, hogy a mulatni vágyó közönség ezen a táncestélyen jól fogja magát érezni. A táncestélyre szóló meghívókat már szétküldték. Aki meghívót tévedésből nem kapott s arra igényt tartanak, forduljanak Schwarz és Gerő (Corso), Kovács György (Corsia Deák I., III.), Mautner Béla (Zsabica, 30. sz. raktár) és Polgár Sándor (máv. fűtőházi iroda) urakhoz, hogy a rendezőség, aziránt kellő időben intézkedhessék.

— **Pulszky Garibaldi távozás.** Pulszky Garibaldi volt zágrábi üzletvezető, a kit a kereskedelmi miniszter saját kérelmére hosszú időre szabadságot, most bucsuzott el Zágrábban hivatalos személyzetétől. A bucsuzásról a következő jelentést kaptuk Zágrából:

A zágrábi üzletvezetőség központi személyzete az állomási váróterem egyikében d. e. 11 órakor gyűlt össze, hogy személyesen is elbucszhasson tőlük szerett üzletvezetőjük. Pulszky ugyanis azt a kívánságát fejezte ki, hogy szóbelileg is ki szeretné fejezni beosztottjainak vele szemben tanúsított ragaszkodásukért és odaadó támogatásukért.

Pulszki üzletvezető már a kora reggeli órákban az alábbi köszönő iratot osztatta szét az üzletvezetőségben és küldte ki a vonalra:

„Midőn az üzletvezetőség élén viselt állásomról eltávozom, kartársi öszinte vonzalmaimnak kívánok eleget tenni azzal, hogy ezen üzletvezetőség valamennyi alkalmazottjának öszinte köszönetemet tolmácsoljam azon önfeláldozó munkálkodásáért, melylyel súlyos szolgálati viszonyok között kötelességének odaadó teljesítésével a viselt állomásommal járt kivételes és nehéz feladatokat megoldásában támogatott. Fogadják összesen s egyenként öszinte köszönetemet szívélyes üdvözleteim kíséretében távozásom pillanatában, bizton remélvén azt, hogy azon meggyőződéssel fognak emlékezniükben megtartani, hogy iteni hivatali működésem körében mindenkor a személyzet iránt való különös jóindulat vezérelt intézkedésemben.”

Tizenegy órakor érkezett meg a távozni készülő Pulszky üzletvezető, akithez Marsik János főfelügyelő, a forgalmi és kereskedelmi osztály főnöke a következő bucsuzót intézte:

„A zágrábi üzletvezetőség területén beosztott összes tisztviselő és alkalmazottak képviselőjeként jelentünk meg itt ilyen számosan, hogy az üzletvezető ur mostani állásából

való távozásával egy pár bucsuzót mondjunk.

Mindenek előtt fájdalomknak kell kifejezést adni a fölött, hogy üzletvezető urat egyáltalában elvesztjük. Üzletvezető urban, midőn ezt az állást itt hagyja, az intézet képviselőjét veszítjük el, aki ezt a diszes állást a nagy és hatalmas intézetekhez mindenkor méltóan, sokszor súlyos, de mindenkor rídhöz és kivételes körülmények közt is ritka körültekintéssel és tapintattal tudta vezetni. Elszakad most tőlünk a tisztelőktől és többi alkalmazottaktól, akik üzletvezető urban nemcsak a jó s igazságos főnököt, hanem az összes alkalmazottaknak nehéz körülmények között is, mindenkor jóindulata támogatóját fájlatják. Azért jöutünk most ide, hogy a válás fájdalmas percében is még egyszer kifejezzük azt az öszinte ragaszkodást, amellyel üzletvezető ur iránt mindenkor viseltetnünk. Eljöttünk, hogy hálás köszönetet mondjunk a tapintatos, jó, sikeres és türelmes vezetésért, hogy köszönetet mondjunk azon jóindulatért, amellyel a személyzet ügyeit mindenkor felkarolta és előmozdította. Es midőn most Isten áldását kérjük további útjára, az új esztendő évfordulója alkalmából is jó kívánságunk kíséri.

Óhajtuk és kérjük, hogy tartson meg mindenkit jó emlékezetében és mi kérjük az Isten, hogy önszántából kért szabadságából, hosszas távolléte után egészségben, testbenléleken megerősödvé visszatérjen lassuk azon polcon, amely polc egy Pulszkyt mindenkor megillet a vasutagazgatás terén. Isten sokáig éltesse!

A szónoki lendülettel elmondott öszinte szavakra Pulszki a következőképp válaszolt:

Tisztelt uraim! A kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltósága távozási engedély iránti kérelmemnek helyt adni kegyeskedett. Midőn a zágrábi üzletvezetőség eléről távoznám, fogadják öszinte köszönetemet azon buzgó támogatásért, amelyben részesíteni méltóztattak; fogadják továbbá öszinte köszönetemet azon baráti érzelmeikért, amelyeket az önök nevében is Marsik főfelügyelő ur is tolmácsolni kegyes volt. Ideérkezésem alkalmával 1904. április 19-én nem remélhettem mindezt. És ha az uraknak etismerését tevékenységem által kiérdemelnem sikerült, nem tulajdoníthatam másnak, mint azon körülménynek, hogy az urak is meggyőződtek arról, hogy nem személyes tekintetek, hanem mindenkor kizárólag a szolgálat érdeke vezetett engem ténykedésemben.

A zágrábi üzletvezetőség tagadhatatlanul mostohább körülmények közt kénytelen feladatának helyt állani, mint a többi üzletvezetőségek személyzete. Tudatában van ennek felesleges bátóságunk is és ezért nem kételkedem, hogy utódomat és tisztelt barátomat, Fruchtl Ede üzletvezető urat ugyanezen, ha nem fokozottabb támogatásban fogja részesíteni, mint engemet. Kérem az urakat, hogy szíves emlékezetükben megtartani méltóztassanak.

A zágrábi üzletvezetőség hivatalos átadása december 31-én délelőtt volt, amikor is Fruchtl Ede üzletvezető mindjárt el is elfoglalta hivatalát.

Pulszkyt csak egy kárpótlásuk van a zágrábiaknak, s ez az új utód, akinek jó hire igazi kollégialitásáról és igazságosságáról már akkor megelőzte őt, mielőtt még Szombathelyről Zágrába érkezett volna.

— **Az Ungaro-Croataról.** Solymásky E. Oszkár a lapunkban megjelent cikksorozatában egyik ismerősének elbeszélése alapján azt írta, hogy a Magyar-horvát hajóstársaság egyik fiume-velencei gőzösn a főpincér nem engedte meg a hajópincérnek, hogy magyarul beszéljen. A dolgot, fontosságánál fogva nem hagytuk annyiban, hanem kérdést intéztünk a társaság igazgatóságához, ahol azt a választ kaptuk, hogy az eset nem történhetett meg, mert a társaság súlyt helyez arra, hogy a hajókon ilyen dolgok elő ne forduljanak, annál is inkább, mivel tudvale öleg a hajókon főképpen magyar utasok járnak a tengert. De a magunk részéről is hozzátehetjük, hogy kizártnak tartjuk ezt az esetet, mert személyes tapasztalásunk is az ellenkezőről tesz tanúságot

— **Ormai József szabadjábon.** Budapestről jelentik nekünk, hogy a büntető törvényeszké vádtanácsa *Fényes* Samu dr. védelme után szabadjábra helyezte *Ormai* Józsefet, a szédelgő Ormai bátyját, aki Fiumében a „Bilancia” című olasz újságnak volt a munkatársa.

Gioacchino Brun olasz vendéglője.

Alla Città di Pisino

— FIUME, Via S. Girolamo. —

az idegenek kedvelt találkozóhelye nyitva van az éjjeli vonatok és gőzösök érkezésekor is. Már kora délelőtt kitűnő reggelik és uzsonnák kaphatók olasz módra készített tésztával.

Olasz konyha, német konyha. Bel- és külföldi borok.

— Kitűnő Kőbányai polgári sör. —

Előfizetők elfogadtatnak.

Szíves pártfogását kér **Brun Gioacchino** tulajdonos.

Magyar
cég.

Wellmann Testvérek

Nagy
választék

FIUME, Via del Pozzo 2.

Telefon sz. 19.

vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási
cikkék dúsán felszerelt raktára olcsó áron.

Takaréktűzhelyek! Kályhaellenzők! Széntartók! Mérlegek!

Krupp-féle

Hazai gyártmányu losonci

Berndorfi nickeledények.

Excelsior zománcedények.

Magyar mézárós!

Vásárcsarnok 24-26 sz.!

Bátorodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a fiumei központi vásárcsarnokban (első csarnok 24-26 sz.)

magyar mézárásokat

nyitottam.

Marha- borju- és sertéshúst és mindenféle hús-
neműt kifogástalan minőségben és mindenkor
friss állapotban árusítok.

A mélyen tisztelt háziasszonyok és a vendéglői kar szives pártfogását kéri

tisztelettel
REICH VILMOS.

Pontos kiszolgálás!

Jutányos árak!

CRNKOVIC

szálloda, penzió és kávéház.

CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 pezcnyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitűntetve a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: **CRNKOVIC JÓZSEF.**

NEW-YORK

áruház

Via Andrássy I. sz. újra megnyit.

Legelősbő bevásárlási forrás

női ruhák, női ingek, zsupónok, aljak, blúzok, kötények, férfi ingek, alsó nadrágok, téli trikó árúk, zsebkendők, női és férfi harisnyák, csipkék, himzések, eiyem díszek, fehérnemű díszek. stb. stb.-ben.

Olcsó gyári árak!

Nagy forgalom!
kis haszonnal!

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle angol különlegességi gyártmányok.

Rákóci vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.

Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.

Kényelmes hely társas kuglitzók részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel

GULYÁS LÁSZLÓ, vendéglős.

SERDOZ FRANCESCO

FIUME, Via del Fosso 2.

— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés.

Fémérvek. - - -

Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek, pénczekrények, konyhaedényekben stb.

Cinematograf „EDISON”

Mozgófénykép-terem

VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és leglátványosabb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.

Allandó előadások d. u. 1/2-5-től kezdve.

Allandó bérletjegyek is válthatók a pénztárnál.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendetés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek, stb. stb.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor

NYOMTOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN, FIUME.

A „Pannonia” kávéházban

ma és minden este

MANCSU PALI

jóles verseczi cigány zenekara

hangversenyez.

KALOGEN

BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBBÁ

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

5% netto kamatot

terít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.